

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 306 STRAIPSNIO
PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS, 307 IR 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIII-4223“ PROJEKTO
(TAP NR. 21-667(2); TAIS NR. 21-24086(4))**

2021-07-27 Nr. NV-1793

Vilnius

1. Projekto rengėja – Susisiekimo ministerija.

2. Projekto tikslas – pateikti Seimui Vyriausybės išvadą – iš esmės pritarti Seimo narių A. Nekrošiaus, G. Kindurio, V. Rastenio pateiktam Įstatymo projektui (ir pateikti pasiūlymus dėl tobulinimo), kuriuo siūloma padidinti baudas už transporto priemonių, ne keliais judančių mechanizmų ir įrengimų, kurių į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis viršija nustatytus ribinius dydžius ar eksploatuojama su neveikiančia gamintojo numatyta išmetamų teršalų neutralizavimo įranga.

3. Dabartinė situacija:

- Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 306 str. 1 dalis nustato, jog leidimas eksploatuoti transporto priemones, kurių į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis viršija nustatytus ribinius dydžius, užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo 60 (pritaikius administracinį nurodymą – 30 eurų) iki 300 eurų. Pakartotinai padarytas pažeidimas (ANK 306 str. 2 dalis) užtraukia baudą jiems nuo 140 iki 600 eurų;
- ANK 307 str. 1 dalis nustato, jog transporto priemonių, ne keliais judančių mechanizmų ir įrengimų, kurių į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis viršija nustatytus ribinius dydžius, eksploatavimas užtraukia baudą nuo 60 (pritaikius administracinį nurodymą – 30 eurų) iki 300 eurų. Pakartotinai padarytas pažeidimas (ANK 307 str. 2 d.) užtraukia baudą nuo 140 iki 600 eurų.

4. Projekto esmė: siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, tačiau siūlyti Seimui jį tobulinti, atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:

- Įstatymo projekto 2 str. keičiamame ANK 307 str. siūloma atsisakyti kvalifikuoto požymio – pakartotinumą už šio str. 1 dalyje numatytą veiką įtvirtinimo – ir kartu griežtinti administracinę atsakomybę asmenims už šio nusižengimo padarymą. Įstatymo projekte griežtinama administracinė atsakomybė asmenims už pirmą kartą padarytą administracinį nusižengimą (siūloma nustatyti baudą nuo 100 (pritaikius administracinį nurodymą, – 50 eurų) iki 300 eurų), o jei asmuo šį nusižengimą padarytų pakartotinai, būtų taikoma švelnesnė atsakomybė, nei šiuo metu galiojanti (siūloma – nuo 100 iki 300 eurų). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Įstatymo projekto aiškinamajame rašte griežtesnės administracinės atsakomybės už pakartotinai padarytą veiką atsisakymo argumentas „pakartotinumą nėra, nes sankcijos iš esmės didėja“ yra nepakankamas. Asmeniui, nesutikus su administraciniu nurodymu, kaip ir asmeniui, padariusiam administracinį nusižengimą pakartotinai, baudos dydis skiriamas vadovaujantis tokiomis pačiomis taisyklėmis: baudos dydis už konkretų administracinį nusižengimą nustatomas pagal ANK specialiosios dalies straipsnio sankcijoje numatytų minimalios ir maksimalios baudų vidurkį, atsižvelgus į padaryto administracinio nusižengimo pobūdį, pažeidėjo kaltės formą ir rūšį, asmenybę, atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, baudos dydis mažinamas nuo vidurkio iki minimumo, o esant atsakomybę sunkinančių aplinkybių, baudos dydis didinamas nuo vidurkio iki maksimumo, todėl, įvertinus visas aplinkybes, įmanomi atvejai, kai asmeniui, padariusiam administracinį nusižengimą pirmą kartą, galės būti skirta tokio paties dydžio bauda, kaip ir asmeniui, padariusiam pakartotiną administracinį nusižengimą. Be to, remiantis Lietuvos transporto saugos administracijos duomenimis (pateikiami nutarimo projekte), administracinių

nusižengimų, susijusių su neigiama įtaka deginių neutralizavimo įrangai, skaičius pastaraisiais metais pastebimai išaugo, todėl, siekiant atgrasyti asmenis nuo šių administracinių nusižengimų darymo, išlieka poreikis neatsisakyti griežtesnės administracinės atsakomybės už pakartotinai padarytus šiuos administracinius nusižengimus. Dėl tų pačių priežasčių tikslinga nustatyti griežtesnę administracinę atsakomybę ir už Įstatymo projekto 2 str. keičiamo ANK 307 str. 2 dalyje numatomą administracinį nusižengimą, padarytą pakartotinai. Todėl siūlytina už pakartotinį ANK 307 str. 1 dalyje numatytą administracinio nusižengimo padarymą nustatyti baudą asmenims nuo 300 iki 500 eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo 600 iki 900 eurų. Už ANK 307 str. 2 dalyje numatytą administracinį nusižengimą, padarytą pakartotinai, siūlytina nustatyti baudą asmenims nuo 600 iki 900 eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo 1500 iki 2250 eurų. Siūlomų baudų už pakartotinumą minimalios ribos atitiktų Įstatymo projekto 2 str. keičiamo ANK 307 str. 1 ir 2 dalių sankcijose numatytas maksimalias baudų ribas. Maksimalios baudų ribos už pakartotinumą nustatytos pridėjus atitinkamą ANK 307 str. 1 ir 2 dalių sankcijose numatytų minimalios ir maksimalios baudų santykį;

- siūlytina įvertinti tikslingumą Įstatymo projekte nustatyti sumontuotų gamintojo nenumatytų įrenginių, darančių neigiamą įtaką deginių neutralizavimo įrangos veikimui, konfiskavimą, nes transporto priemonės, ne keliais judantys mechanizmai ir įrengimai su tokiais įrenginiais negali būti eksploatuojami, kadangi neatitinka techninių reikalavimų ir didina oro taršą, tuo keldami grėsmę žmonių sveikatai, o tik baudų skyrimas neužkirs kelio toliau naudoti tokius įrenginius. Siekiant teisinio aiškumo, Įstatymo projekte vietoj sąvokos „išmetamųjų teršalų neutralizavimo įranga“ siūlytina vartoti sąvoką „deginių neutralizavimo įranga“;
- Įstatymo projekto 2 str. keičiamame ANK 307 str. už jo dispozicijoje numatytą administracinį nusižengimą siūloma atsakomybę taikyti asmenims, kurie eksploatavo transporto priemones, ne keliais judančius mechanizmus ar įrengimus, ir juridinių asmenų vadovams. Už panašaus pobūdžio administracinius nusižengimus, susijusius su aplinkos apsauga ir su transporto priemonėmis, atsakomybė taikoma ne tik asmenims padariusiems konkrečią veiką, bet kartu ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims. Todėl, siūlytina atsakomybę taikyti asmenims, kurie eksploatavo transporto priemones, ne keliais judančius mechanizmus ar įrengimus, ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims;
- siūlytina Įstatymo projekte nustatyti, jau praėjusią, įsigaliojimo datą – 2020 m. gegužės 1 d. – pakeisti į 2022 m. gegužės 1 d.

5. Derinimas:

- atsižvelgdama į 2021 m. birželio 8 d. tarpinstituciniame pasitarime priimtus sprendimus, Susisiekimo ministerija pakartotinai teikia Projektą, kuris patikslintas pagal pakartotinio derinimo su institucijomis metu gautas pastabas;
- rengėjai pažymi, kad suderinta be pastabų su Aplinkos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Policijos departamentu, Lietuvos transporto saugos administracija, atsižvelgta į Teisingumo ministerijos pastabas, suderinta darbo tvarka su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės esminių pastabų ar pasiūlymų neturi (tačiau pateikė redakcinio pobūdžio siūlymą atsisakyti (performuluoti) Projekto 2 p. vartojamą formuluotę „siūlytina įvertinti tikslingumą <...>“). Rengėjai darbo tvarka informavo, kad išvadoje nurodytas trūkumas bus ištaisytas iki Vyriausybės posėdžio.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatoms – tiesiogiai neįgyvendina.

Vėluojama pateikti Vyriausybės išvadą Seimui 8 savaites.

7. Dalykinio vertinimo išvada – atsižvelgiant į 2021 m. birželio 8 d. tarpinstituciniame pasitarime priimtus sprendimus, siūlytina, rengėjams patikslinus Projektą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktą pastabą, Projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (B dalyje).

